

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

Prishtinë, Janar 2009

DREJTORËVE TË PËRGJITHSHËM TË TË GJITHA INSTITUCIONEVE FINANCIARE TË
KOSOVËS

Të nderuar zotëri/zonja

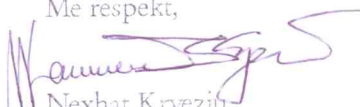
Siç keni qenë të informuar edhe më herët BQK-ja do vazhdojë me metodën e komunikimit në formë të Letrave Këshilluese.

Letrat Këshilluese letra kenë për qëllim që t'ju ofrojnë udhëzime dhe qartësi për çështjet të cilat ndikojnë në sektorin financiar në Kosovë. Si shembuj, do të diskutojmë zhvillimet e reja në Industri, veçanërisht në këtë kohë të shqetësimeve financiare globale.

Ne shpresojmë që vazhdimi i serisë së Letrave Këshilluese do të siguroj udhëzime dhe do jetë në shërbim tuajin.

Bashkëngjitur me këtë keni numrin e gjashtë, Letra Këshilluese 2009-1, sa i përket Standardeve Minimale për Menaxhimin e Rrezikut të Likuiditetit.

Me respekt,

Nexhat Kryeziu
Zëvendës Governor

Shkendije Himaj
Zyrtare Kryesore e Mbikqyrjes Financiare

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

Letër Këshilluese 2009-01

Janar 2009

**STANDARDET MINIMALE PËR MENAXHIMIN E RREZIKUT TË
LIKUIDITETIT**

**STANDARDET MINIMALE PËR MENAXHIMIN E RREZIKUT TË
LIKUIDITETIT**

QËLLIMI

Në vazhdimësinë e kryerjes së aktiviteteve të saj mbikëqyrëse, BQK ka vërejtur se menaxhimi i rrezikut të likuiditetit është një çështje sistematike që kërkon vëmendjen e organeve qeverisëse të bankës. Në përgjithësi, në Kosovë kreditë bankare po rriten shumë më shpejtë sesa baza depozituese. Po ashtu, pasi që sektori bankar po bëhet çdo ditë e më i sofistikuar për sa i përket produkteve financiare që ofrohen, BQK do të luaj rolin e saj mbikëqyrës në mënyrë proaktive duke nxjerrë udhëzime të përgjithshme për bankat mbi menaxhimin e likuiditetit të tyre.

Si e tillë, përmbajtja e kësaj letre duhet të konsiderohet si udhëzues. Është e shkruar në kontekstin e sektorit bankar që aktualisht ekziston në Kosovë dhe do të ndryshohet sipas evoluimeve të sektorit. I përfshinë ato aspekte apo principe thelbësore të menaxhimit të rrezikut të likuiditetit të cilat mbikëqyrja e BQK-së i konsideron si esenciale. I përfaqëson standardet, të cilat BQK do t'i përdorë në inspektimet në vend për të parë dhe vlerësuar se sa mirë bankat e menaxhojnë ekspozimin e rrezikut të likuiditetit. BQK pret që bankat, edhe në mënyrë të pavarur, të zhvillojnë apo rishikojnë politikat, procedurat dhe sistemet e tyre për menaxhimin e rrezikut të likuiditetit në mënyrë që në thelb të jetë konform me këto standarde.

MENAXHIMI I VAZHDUESHËM I LIKUIDITETIT

A. Zhvillimi i një Strukture për Menaxhimin e Rrezikut të Likuiditetit

I. Secila bankë duhet të ketë një strategji të miratuar për menaxhimin e përditshëm të rrezikut të likuiditetit, në formën e politikave të shkruara

Sikurse me menaxhimin e llojeve tjera të rrezikut, menaxhimi i shëndoshë i rrezikut të likuiditetit së pari përfshinë krijimin e një strategjie për bankën në mënyrë që të sigurohet një mbikëqyrje efikase e bordit dhe menaxhmentit të lartë, si dhe operimin sipas një procesi të shëndosh për identifikimin, matjen, monitorimin dhe kontrollimin e rrezikut të likuiditetit. Formaliteti dhe sofistikimi i procesit për menaxhim të likuiditetit duhet t'i përshtatet nivelit të përgjithshëm të rrezikut të cilit i ekspozohet banka dhe aktivitetet e sofistikuara bankare.

Bankat duhet t'i japin prioritet të lartë strategjisë së tyre të likuiditetit. Aktivitetit kryesor i bankave është ngritja dhe ruajtja e likuiditetit adekuat. Shumë aktivitete bankare varen drejtpërdrejt nga aftësia e vazhdueshme e bankës për të siguruar likuiditetin ndaj klientëve. Si biznese të fuqishme me huazime, bankat janë veçanërisht të cenushme ndaj problemeve të likuiditetit, si nga natyra specifike e vetë institucionit edhe nga ndodhitë e jashtme që ndikojnë në tregje si tërësi. Praktikisht, çdo transaksion apo detyrim financiar ka implikime në likuiditetin e bankës. Për këtë arsye, bankat duhet të krijojnë një strategji për likuiditetin, politikat dhe metodën e menaxhimit. Strategjia e likuiditetit duhet të paraqes trajtimin e përgjithshëm që do të ketë banka ndaj likuiditetit, duke përfshirë aspekte të ndryshme kuantitative dhe objektiva kualitative (specifike).

Strategjia e likuiditetit duhet të adresoj qëllimin e bankës për ruajtjen e fuqisë financiare dhe aftësinë për të përballuar ngjarjet stresuese në treg.

Strategjia e likuiditetit të bankës duhet të artikuloj politikat mbi aspektet e caktuara të menaxhimit të likuiditetit, siç është përbërja dhe kuantiteti i aseteve likuide, paqëndrueshmëria dhe/ose stabiliteti i detyrimeve (në veçanti depozitat dhe burimet tjera), niveli i angazhimeve kreditore, siguria relative në përdorimin e instrumenteve të caktuara financiare, si dhe burimet nga fondet mbështetëse për nevojat e likuiditetit. Në një shtirje më të vogël në Kosovë, duhet gjithashtu të përfshihet një metodë për menaxhimin e likuiditetit në valuta të ndryshme. Po ashtu duhet të ekzistoj një strategji e miratuar për të përballuar çrregullimet e përkohshme dhe afatgjata të likuiditetit.

Strategjia për menaxhimin e rrezikut të likuiditetit duhet të komunikohet përgjatë organizatës, sidomos duke pasur parasysh faktin që në shumë banka, menaxhimi i likuiditetit nuk është më vetëm përgjegjësi e thesarit. Rënia në sistemet operative po ashtu mund të ketë ndikim substancial në rrezikun e likuiditetit. Të gjitha njësitë punuese në kuadër të bankës që kryejnë aktivitete që kanë ndikim në likuiditet duhet të jenë në dijeni të plotë të strategjisë së likuiditetit dhe të operojnë sipas politikave, procedurave dhe limiteve të aprovuara.

Menaxhmenti i lartë dhe personeli i përshtatshëm duhet të kenë një njohuri të plotë rreth asaj se si rreziqet tjera, duke përfshirë rrezikun kreditor, rrezikun e tregut dhe rrezikun operacional ndikojnë në strategjinë e përgjithshme të likuiditetit të bankës. P.sh problemet kreditore me palët

